
Votaziun dal pievel

9 da favrer 2025

Project

**Iniziativa dal pievel
«Per in'economia responsabla
entaifer las limitas dal planet
(Iniziativa da responsablada
per l'ambient)»**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Explicaziuns dal Cussegl federal
Edì da la Chanzlia federala
Fin da redacziun: 30 d'october 2024

Project**Iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla
entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad
per l'ambient)»**

Curtamain	→	4
En detagl	→	6
Arguments	→	10
Text da votaziun	→	14

Il^s videos
da votaziun:

 admin.ch/videos-rm

L'app davart
las votaziuns:

VoteInfo

Curtamain

Iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)»

Situaziun da partenza

Il's ultims decennis ha la Svizra fatg progress en divers secturs da l'ambient. Da las resursas naturalas vegni fatg diever en moda pli effizienta ed il consum per persuna da la populaziun svizra engrevgescha l'ambient main ferm che anc avant 20 onns. Tuttina vegnan las basas da viver naturalas sco l'aua, il terren e l'aria anc adina strapatschadas fermamain, e quai sin l'entir mund ed er en Svizra – savens uschè ferm ch'ellas na pon betg sa revegnir. Quai po avair consequenzas negativas per las cundiziuns da viver.

L'iniziativa

L'Iniziativa da responsabladad per l'ambient pretenda, che las activitads economicas na dastgian betg duvrar dapli resursas ed emitter dapli substanzas nuschaivlas, che quai ch'il mantegniment da las basas da viver naturalas permetta. Questa finamira duai vegnir cuntanschida cun mesiras ch'èn socialmain compatiblas en Svizra ed a l'exteriur. L'iniziativa fixescha in termin da 10 onns. A partir da lura na dastga la grevezza per l'ambient che vegn chaschunada tras il consum en Svizra, betg pli surpassar las limitas dal planet en proporziun cun la cum-part da la Svizra a la populaziun mundiala. Il text da l'iniziativa na prescriba betg concretamain las mesiras da realisaziun sco prescripziuns, scumonds ed impuls per in consum pli ecologic. Pervia dal curt termin vegni probablamain a duvrar instruments radicals.

En detagl	→	6
Arguments	→	10
Text da votaziun	→	14

Dumonda da
votaziun

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabilidad per l'ambient)»?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Na

Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa. Ella ha per consequenza bleras novas prescripziuns e blers novs scumonds che restrenschan fermamain il consum, ch'indebleschan l'economia e che augmentan il pretsch da blers products. Il Cussegl federal ed il parlament vulan perquai cuntinuar cun la politica da l'ambient actuala.

admin.ch/responsabilidad-ambient

Recumandaziun
dal comité
d'iniziativa

Gea

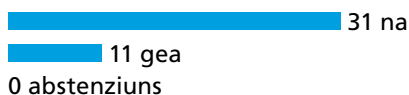
Tenor il comité pretenda l'Iniziativa da responsabilidad per l'ambient quai che duess esser evident: mantegnair la basa da viver dals umans. Tuts han in dretg sin mangiativas saunas, sin aua da baiver netta e sin bun'aria. L'iniziativa serva al bainstar ed a la sanadad dals umans.

umweltverantwortung.ch

Votaziun en
il Cussegl nazional

Votaziun en
il Cussegl dals
chantuns

En detagl

Iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)»

Situaziun da partenza

Mesiras actualas

La Constituziun federala oblighescha la Confederaziun da s'engaschar per il mantegniment durabel da las basas natiralas da la vita. Il Cussegl federal ed il parlament adempleschan quest princip cun differentas mesiras, per exempel en ils secturs clima, economia circulara u energias regenerablas. Quai correspunda er als puncts centrals da la «Strategia per in svilup persistent 2030» dal Cussegl federal. Ultra da quai s'engascha la Svizra er sin plaun internaziunal per la protecziun da las resursas natiralas. Ils ultims decennis ha la Svizra fatg progress en differents secturs cun questas mesiras: Las resursas natiralas vegnan oz utilisadas en moda pli effizienta ed il consum per persuna engrevgescha l'ambient main ferm che anc avant 20 onns.¹

Surexplotaziun malgrà progress

Malgrà quests progress vegnan las basas da viver natiralas sco l'aua, il terren e l'aria anc adina strapatschadas fermamain sin l'entir mund ed en Svizra – savens uschè ferm ch'ellas na pon betg pli sa revegnir. Quai po avair consequenzas negativas per las cundiziuns da viver. Tenor il stadi actual da la perscrutaziun internaziunala vegnan las capacitads dal planet (guardar la chascha) surpassadas sin l'entir mund en differents secturs.² En proporziun cun sia cumpart da la populaziun surpassa la Svizra quest cunfin cunzunt en ils secturs dal clima, da la biodiversitad e dal nitrogen.³

Arguments dal comité d'iniziativa	→	10
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	12
Text da votaziun	→	14

Capacitads dal planet e grevezza per l'ambient chaschunada dal consum

Las «capacitads dal planet» èn limitas, a partir da las qualas las resursas naturalas da la terra na pon betg pli sa revegnir en tscherts secturs da l'ambient, p.ex. tar il clima u tar la biodiversitad. In pajais surpassa las capacitads dal planet en in sectur, sche sia populaziun engrevgescha l'ambient uschè fitg, che quest sectur na sa revegniss betg pli, sche tut ils umans engrevgiassan tuttina fitg l'ambient.

La grevezza ch'il consum chaschuna per l'ambient correspunda a tut las grevezzas per l'ambient – en Svizra ed a l'exteriur – che resultan per lung da l'entira chadaina da producziun dals products consumads. La grevezza per l'ambient che resulta dals products exportads, na vegn betg quintada vitiers.

Pretensiuns da l'iniziativa

Economia

L'iniziativa da responsabladad per l'ambient pretenda, che l'economia generala svizra sa movia entaifer limits che garanteschon che la natira possia sa regenerar. Activitads economicas na dastgassan pia betg duvrar dapli resursas ed emitter dapli substanzas nuschaivlas, che quai che la capacitad da regeneraziun permetta. Las mesiras che vegnan prendidas per cuntanscher questa finamira, ston però esser socialmain cumpatiblas – en Svizra ed en l'exteriur.

Consum

L'iniziativa pretenda, ch'il consum svizzer na surpassa suenter in temp transitoric da 10 onns betg pli las capacitads dal planet. Quai duai valair particularmain per ils suandants secturs: Midada dal clima, perdita da biodiversitad, consum d'aua, utilisaziun dal terren sco er immissiuns da nitrogen e da fosfor. Per cuntanscher la finamira da l'iniziativa, stuess per exempel la grevezza ch'il consum chaschuna per l'ambient cun

- 1 EBP & Treeze (2022): Imprintas ecologicas da la Svizra Svilup dal 2000 fin il 2018 ([bafu.admin.ch > Themen > Wirtschaft und Konsum > Fachinformationen > Ressourcenverbrauch](https://www.bafu.admin.ch/themen/wirtschaft-und-konsum/fachinformationen/ressourcenverbrauch)).
- 2 Stockholm University / Stockholm Resilience Centre: Planetary boundaries ([stockholmresilience.org > research > planetary boundaries](https://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries)).
- 3 EBP & Treeze (2022)

emissiuns da gas cun effect da serra, vegnir reducida entaifer 10 onns per passa 90 pertschient, la perdita da biodiversitad per var trais quarts u la grevezza per l'ambient tras nitrogen per circa la mesadad.⁴

Consequenzas pussavilas Popolaziun

L'iniziativa na prescriba betg concretain, cun tge mesiras ch'ella duai vegnir realisada. Igl è dentant previsibel, che sia realisaziun pretenda prescripziuns, scumonds ed impuls. Quai avess consequenzas per la moda da viver da la populaziun. La purschida da products e da servetschs na fiss betg pli uschè gronda sco oz ed il consum stuess vegnir limità. Quai pertutga cunzunt secturs ch'èn spezialmain relevants per l'ambient sco il nutriment, l'abitar e la mobilitad. Pervia dals custs da produczion pli auts e pervia da la purschida pli pitschna fiss la consequenza da l'iniziativa probablmain quella, che las consumentas ed ils consumers stuessan pajar en l'avegnir pretschs pli auts. L'iniziativa pretenda ina realisaziun ch'è socialmain cumpatibla. Tut tenor las directivas vegnissan ils custs perquai repartids inegualmain sin la populaziun.

Economia

Products per il martgà svizzer stuessan vegnir producids sut cundiziuns pli severas che products per il martgà da l'exteriur. Quai vala tant per purschiders da la Svizra sco er da l'exteriur. Entaifer 10 onns stuessan tschertas interpresas sviluppar da funs ensi novs indrizz e products. Ils purschiders stuessan retrair dal martgà svizzer ils products che strapatschan fermain las resursas. Tut en tut vegnan ils custs da produczion probablmain a s'augmentar ed uschia ad influenzer en moda

4 Ils pertschients sa refereschon al consum per persuna en cumparegliaziun cun l'onn 2018. I sa tracta da stimaziuns. EBP & Treeze (2022); econcept (2023): Transformaziun ad ina vita socialmain gista entaifer las limitas dal planet ([greenpeace.ch](https://www.greenpeace.ch)); Kulionis, V., Froemelt, A., & Pfister, S. (2021): Multiscale Orientation Values for Biodiversity, Climate and Water: A Scientific Input for Science-Based Targets, Swiss Federal Institute of Technology Zurich.

negativa la cumpetitividad da bleras interpresas. Per intginas interpresas pudessan dentant er resultar novas schanzas, per exempel en ils secturs da l'agricultura ed economia alimentara persistenta e da las tecnologias da construcziun innovativas.

Confederaziun
e chantuns

Per la Confederaziun ed ils chantuns chaschunass la realisaziun da l'iniziativa custs supplementars considerabels durant ina fasa transitorica. Las infrastructuras per il traffic e per l'energia stuessan vegnir transformadas bler pli svelto che oz. Percunter pudess crudar davent ina part dals custs actuals (p.ex. custs per allontanar donns da l'ambient).

**Cumpatibilitad
cun cunvegnas
internaziunalas**

La Svizra è commembra da l'Organisaziun mundiala da commerzi WTO ed ha fatg numerusas autras cunvegnas da commerzi. L'introducziun da regulaziuns radicalas pudess cuntradir a las reglas da questas cunvegnas. E quai pudess engrevgiar las relaziuns commercialas da la Svizra envers partenaris commercialis impurtants.

Arguments

Comité d'iniziativa

L'Iniziativa da responsabladad per l'ambient pretenda, tge che duess en sasez esser evident: mantegnair la basa da viver dals umans. Tut ils umans han in dretg sin mangiativas saunas, aua da baiver netta e bun'aria. L'iniziativa vul cuntanscher ina transformaziun da l'economia e da la societad, per metter il bainstar e la sanadad da la glied en il center.

Las crisas ecologicas pertutgan nus tuts

La Svizra è pertutgada adina pli fitg da catastofas da la natira. La midada dal clima chaschuna dapli dis da chalira sco er pli savens malauras pli intensivias. En consequenza da la chalira èn mortas l'onn 2023 var 500 persunas en Svizra. Er las malauras da la stad 2024 han chaschunà mortoris e donns en l'autezza da plirs 100 milliuns francs en Svizra.

Igl è ussa uras d'agir

Actualmain dovra nossa economia bler dapli resursas che quai che la natira po reproducir. Nus surpassain massivamain las capacitads (limitas dal planet) da la Terra e destruim uschia adina pli svelto nossa atgna basa da viver. Bainquial midada en ils sistems ecologics na po betg vegnir revocada. Ils proxims onns èn perquai decisivs per franar la crisa dal clima e la spariziun da spezias.

Ina schanza per la Svizra

L'Iniziativa da responsabladad per l'ambient è ina gronda schanza per la glied e per l'economia. Sche nus reducin nossa contaminaziun da l'ambient, procura quai per aua da baiver netta, bun'aria e mangiativas saunas. Cun acceptar l'iniziativa preparain nus il terren per in'economia persistente. Uschia stgaffin nus plazzas da lavur progressivas ed ecologicas. Soluziuns empermettentas per quai existan gia sin l'entir mund.

Prender per mauns il problem da fund ensi

La crisa dal clima, la spariziun da las spezias sco er la contaminaziun dals terrens e da las auas han in motiv cuminaivel: nossa moda actuala da far diever da las resursas. Ils problems ecologics intensiveschan in l'auter. Perquai stuain nus schliar la crisa ecologica en moda integrala. In «gea» a l'iniziativa signifitga da prender per mauns midaments fundamentals da l'economia e da la societad.

Giustia ambientala

Las mesiras per realisar l'iniziativa ston vegnir concepidas uschia, che cunzunt las personas fitg bainstantas ed ils concerns fitg ritgs surpiglian lur responsabladad ch'è en cumparegliaziun pli gronda. Cuntrari na duain las chasadas cun entradas bassas betg vegnir engrevgiadas supplementarmain. Per realisar ils midaments da l'economia duain las interpresas pitschnas e mesaunas survegnir sustegn.

Recumandaziun dal comité d'iniziativa

Perquai recumonda il comité d'iniziativa:

Gea

 [umweltverantwortung.ch](https://www.gea.ch)

Arguments

Cussegl federal e parlament

Il Cussegl federal ed il parlament renconuschan, che las resur-sas natiralas ston vegnir schanegiadas. Perquai dattan els dapi decennis gronda paisa a la protecziun da l'ambient. Il Cussegl federal ed il parlament vulan perquai cuntinuar cun questa via. Las pretensiuns da l'iniziativa van dentant memia lunsch ed avessan consequenzas gravantas per la populaziun e per l'economia. Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziati-va cunzunt per ils suandants motivs:

Prescripziuns e scumonds

L'iniziativa procurass per intervenziuns rigurusas en il stil da viver da la populaziun. La Confederaziun ed ils chantuns fissan confruntads cun grondas sfidas e stuessan limitar il consum en curt temp cun prescripziuns da gronda purtada, cun scumonds, cun impuls e cun autras mesiras.

Renunzia al consum

Las prescripziuns ed ils scumonds na pertutgassan betg mo la cumpra da novs apparats u da vestgadira, mabain er nossa moda d'abitar, da mangiar, d'ans muventar u da concepir noss temp liber e nossas vacanzas. Nus stuessan renunziar a bler che tutga oz tar il standard da vita usità en Svizra.

La piazza econo-mica daventass pli debla

L'iniziativa pudess indeblir considerablament la Svizra sco piazza economica. Bleras interpresas stuessan adattar lur producziun u na pudessan eventualmain betg pli producir tscherts products. La Svizra pudess perder ina part da sia attractivitat sco martgà da vendita ed interpresas pudessan emigrar a l'exteriur. Uschia pudessan ir a perder plazzas da lavur. Er la posiziun da la Svizra sco partenaria commerciala daventass pli debla sin plaun internaziunal.

Socialmain strusch supportabla

L'iniziativa auzass il pretsch da blers products. Quai tutgass cunzunt personas cun entradas pli bassas. I na fiss strusch pussaivel da mitigiar talas consequenzas senza engrevgiar las finanzas publicas. I fiss perquai difficil da realisar la cumpa-bilitad sociala che l'iniziativa pretendia.

Curt termin

Perquai che l'iniziativa stuess vegnir realisada entaifer mo 10 onns, fissi necessari da concluder svelt in grond dumber da mesiras. En quest curt temp fissi difficil d'elavurar soluziuns ch'èn supportablas ed acceptablas per la maioritad.

Focus unilateral

Per promover la persistenza cuntegna la Constituziun federala gia disposiziuns adequatas che laschan al legislatur in tschert spazi d'agir. L'iniziativa perconter sa restrenscha unicamain a la protecziun da l'ambient.

I dovra in proceder coordinà

En il rom da convegno internaziunalas s'engascha la Svizra per ina protecziun da l'ambient e dal clima che vegn coordinada sur l'entir mund. Questa via è sa cumprovada. Sche mo la Svizra suletta reducescha drasticamain il consum, n'ha quai strusch consequenzas per la situaziun globala da l'ambient.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)».

Na

admin.ch/responsabilidad-ambient

§

Text da votaziun

Conclus federal

davart l'iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)»

dals 27 da settember 2024

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹, suenter avair examinà l'iniziativa dal pievel «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)» ch'è vegnida inoltrada ils 21 da favrer 2023², suenter avair gì invista da la missiva dal Cussegl federal dals 10 da schaner 2024³, *concluda:*

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 21 da favrer 2023 «Per in'economia responsabla entaifer las limitas dal planet (Iniziativa da responsabladad per l'ambient)» è valaivla e vegn suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 94a Limits per l'economia

¹ La natira e sia capacitad da regeneraziun furman ils limits per l'economia svizra cumplexsiva. Las activitads economicas dastgan duvrar mo tantas resursas ed emetter mo tantas substanzas nuschaivlas, che las basas da viver naturalas vegnan mantegnidas.

² La Confederaziun ed ils chantuns garanteschon che quest princip vegnia observà; en quest connex tegnan els quint particularmain da la cumpatibilitad sociala, en Svizra ed a l'exteriur, da las mesiras ch'els han premdi.

¹ SR 101

² BBl 2023 746

³ BBl 2024 109

§

Art. 197 cifra 13⁴

13. Disposiziun transitorica tar l'art. 94a (Limits per l'economia)

¹ La Confederaziun ed ils chantuns procuran che la grevezza per l'ambient che vegn chaschunada tras il consum en Svizra, na surpassia il pli tard 10 onns suenter l'acceptaziun da l'artitgel 94a tras il pievel e tras ils chantuns, betg pli las limitas dal planet en proporziun cun la cumpart da la populaziun da la Svizra.

² Questa disposiziun vala en spezial per ils secturs midada dal clima, perdita da biodiversitad, consum d'aua, utilisaziun dal terren sco er immissiuns da nitrogen e da fosfor.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar l'iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan
da votar ils 9 da favrer 2024 sco suonda:

Na

Iniziativa dal pievel «Per in'economia
responsabla entaifer las limitas dal planet
(Iniziativa da responsabladad per l'ambient)»

VotInfo

L'app davart las votaziuns

Cun videos d'explicaziun e resultats

